GLASOVI HRV. STANDARDNOG JEZIKA

ŠTO JE GLAS?

Glas je najmanji dio riječi, nema vlastito značenje, ali ima razlikovnu ulogu, tj. po njemu se razlikuju riječi, npr. *no**ž*** – *no**v***.

ABECEDA:

													dvogl. ie		
								samogl. r							

Dvoglasnik ie **(jat)** postoji samo u onim riječima u kojima se u književnome jeziku piše „*ije*“ te izgovara kao [je] ili dvoglas [ie], a ikavci bi tu izgovorili glas *i*, ekavci *e*,
npr. **lijep [liep/l-jep, lip, lep] bijel [biel/bjel, bil, bel], cvijet [cviet/cvjet, cvit, cvet],.**

Napiši još pet takvih riječi: _____

Samoglasno ili slogotvorno r nalazi se u onim riječima gdje je r nositelj sloga,
npr. Hr-vo-je, Hr-va-tska, krv, prst…

Napiši još pet takvih riječi: _____

PODJELA GLASOVA

1. Po **ulozi u slogu** razlikujemo:

SAMOGLASNIKE: **a, e, i, o, u, dvoglasnik ie, samoglasno r** ▫▫▫▫ **SUGLASNIKE** (ostali glasovi).

Samoglasnici su **nositelji sloga**, tj. izgovora, a suglasnici se u izgovoru „sljubljuju“ sa samoglasnicima.

2. Po **načinu prolaska zračne struje** kroz govorne organe

Ako je prolaz zračnoj struji otvoren, nastaju **otvornici**: **a, e, i, o, u, dvoglasnik ie.**
Ako je prolaz zračnoj struji djelomice ili potpuno zatvoren, nastaju **zatvornici** (svi osim navedenih otvornika).

PODJELA ZATVORNIKA

1. Suglasnici se mogu dijeliti i po **mjestu tvorbe**: (POVEŽI)

dvousnenici (bilabijali)	(u izgovoru sudjeluju obje usne)
zubnousnenici (labiodentali)	(u izgovoru sudjeluju zubi i usne)
zubnici (dentali)	(u izgovoru vrhom jezika dotičemo zube)
desnici (alveolari)	(u izgovoru vrhom jezika dotičemo područje iza gornjih zubi)
nepčanici ili palatali	(u izgovoru jezikom dotičemo nepce)
jedrenici (velari)	(izgovor se ostvaruje u stražnjem dijelu usta)

d, t, n, c, z, s
r, l
k, g, h
f, v
j, nj, lj, đ, dž, ž, š, č, ć
p, b, m

2. Po **načinu tvorbe** zatvornici se dijele na ŠUMNIKE i ZVONAČNIKE.

Šumnike dijelimo po zvučnosti na zvučne i bezvučne:

ŠUMNICI:
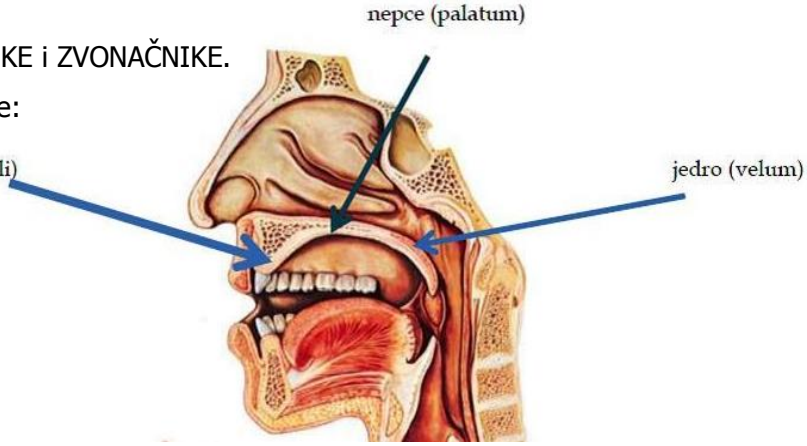
zvučni	**b**	**d**	**g**	**dž**	**đ**	**ž**	**z**	**-**	**-**	**-**
bezvučni	**p**	**t**	**k**	**č**	**ć**	**š**	**s**	**f**	**c**	**h**